

Το κατακερματισμένο πολιτικό σκηνικό και τα σενάρια φαντασίας που έγιναν πλέον εφικτά

Η ψήφιση του δεύτερου Μνημονίου έχει πλέον «απασφαλίσει» δομικές αλλαγές στο κομματικό σύστημα και τους εκλογικούς συσχετισμούς. Οι επόμενες εκλογές, που κατά τα φαινόμενα είναι πλέον επείγουσες για το κυρίαρχο πολιτικό σύστημα, θα καταγράψουν πρωτοφανή ρευστότητα σε όλα τα επίπεδα. Πλέον δεν υπάρχει σενάριο επιστημονικής φαντασίας για το εκλογικό αποτέλεσμα. Ολα μπορούν να συμβούν, ακόμα και οι πιο απίθανες προ ολίγων εβδομάδων υποθέσεις.

Η έρευνα της VPRC του Ιανουαρίου κατέγραψε για πρώτη φορά το ΠΑΣΟΚ στην πέμπτη θέση με ποσοστό 12%. Το ΠΑΣΟΚ σταθεροποιείται και στην έρευνα του Φεβρουαρίου στην πέμπτη θέση των προτιμήσεων με ποσοστό 11%. Η πτωτική του πορεία δεν σταματά, πιθανόν δε να επιταθεί μετά τις τελευταίες διαγραφές, αλλά και το γενικό πλέον αίσθημα ότι συρρικνώνεται. Η διαφαινόμενη αλλαγή ηγεσίας με τον Ευ.Βενιζέλο δεν θα ανακόψει την πορεία αυτή. Αντιθέτως, διαφαίνεται η πιθανότητα περαιτέρω συρρίκνωσης, αφού από το ΠΑΣΟΚ αποκολλάται πλέον και επισήμως η «παπανδρεϊκή» συνιστώσα. Αλλά ακόμα κι'αν όλα λειτουργούσαν ομαλώς, ένα ΠΑΣΟΚ υπό τον Βενιζέλο, σύμφωνα με όλες τις μετρήσιμες υποθέσεις που έχουμε «τρέξει» και υπό εύκρατο κοινωνικό κλίμα, δεν θα μπορούσε σήμερα να ξεπεράσει το 13-14%. Υπάρχει αντιθέτως ένα «κακό» σενάριο, που στατιστικώς βρίσκεται περισσότερο κοντά στην τωρινή δυναμική, το ΠΑΣΟΚ να βρεθεί κοντά στο εκλογικό όριο του 5%.

Ομως, η σημαντικότερη εκλογική μετατόπιση του Φεβρουαρίου βρίσκεται στη μείωση της ΝΔ κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες. Η δυναμική της πτώσης που υποκρύβεται είναι όμως πολύ μεγαλύτερη. Αν ο Α.Σαμαράς δεν καταφέρει να απορροφήσει τις επόμενες ημέρες τη σημαντική δυσарέσκεια της κεντροδεξιάς εκλογικής βάσης, η ΝΔ θα οδεύσει στις εκλογές με εκλογικό ορίζοντα το 25% (ίσως και χαμηλότερο).

Ο τρίτος εταίρος της Κυβέρνησης Παπαδήμου (η οποία αντιμετωπίζει καθολικό βαθμό δυσарέσκειας), ο ΛΑΟΣ, βρίσκεται σε μεγάλη πτωτική καμπή. Το 4.5% του Φεβρουαρίου αν δεν ανακοπεί η πτώση θα βρεθεί κοντά στο 3-3.5% τις επόμενες εβδομάδες, και πιθανόν να θέσει σε κίνδυνο την κοινοβουλευτική εκπροσώπηση του κόμματος.

Η οξυμένη κοινωνική κατάσταση βοηθά καταλυτικά την άνοδο των κομμάτων της Αριστεράς, αλλά και του κεντροαριστερού κόμματος της ΔΗΜΑΡ. Ηδη, το άθροισμα της πληθυντικής Αριστεράς (ΚΚΕ, ΣΥΡΙΖΑ, ΑΝΤΑΡΣΥΑ και Αρμα Πολιτών) ξεπερνά το 30%, ενώ και το ποσοστό της ΔΗΜΑΡ καταγράφεται στο 16%. Τόσο το ΚΚΕ όσο και ο ΣΥΡΙΖΑ αυξάνουν σταθερά το εκλογικό τους ακροατήριο, με δεδομένο ότι αποτελούν αυτή τη στιγμή τους πιο συνεκτικούς πόλους ενός αποδιαρθρωνόμενου (ρευστοποιούμενου) κομματικού συστήματος. Η ΔΗΜΑΡ με τη σειρά της απορροφά το μετριοπαθές εκσυγχρονιστικό κεντροαριστερό κομμάτι του παλαιού ΠΑΣΟΚ και όσο δεν προκύπτει μια αλλαγή της κατάστασης στο ΠΑΣΟΚ τόσο σταθεροποιεί ένα εκλογικό ακροατήριο, όχι συνεκτικό ιδεολογικά και κοινωνικά, ωστόσο ικανό αυτή την στιγμή να την φέρει ακόμα και στη δεύτερη θέση των εκλογικών προτιμήσεων.

Στο χώρο των μικρότερων εκλογικών σχηματισμών επισημαίνεται: α) η σχετική δημοσκοπική ανάκαμψη των Οικολόγων- Πράσινων (3.5%), β) η σταθερότητα της ΔΗ.ΣΥ στο όριο του 2%, γ) η σταθεροποίηση των εκλογικών ποσοστών της Χρυσής Αυγής κοντά στο όριο του 3%. Εμφανίζει συνοχή, σταθερότητα και διακριτή (εθνικιστική) ιδεολογία και για το λόγο αυτό θα πρέπει να θεωρείται αυτή τουλάχιστον τη στιγμή σχεδόν σίγουρη η κοινοβουλευτική της εκπροσώπηση. Το ποσοστό της θα εξαρτηθεί από την εξέλιξη της κρίσης του ΛΑΟΣ και της ΝΔ. Επίσης, καταγράφεται αργά αλλά σταθερά δημοσκοπικά ο Σύνδεσμος Εθνικής Ενότητας στα επίπεδα του 0.5%.

Χρ.Βερναρδάκης

Επίκουρος Καθηγητής Πολιτικής Επιστήμης ΑΠΘ, Επιστημονικός Σύμβουλος της VPRC